

گزارش چکیده پایان نامه / رساله
فارسی و انگلیسی

نام و نام خانوادگی	دوست محمد	رشته	روابط بین الملل	مقطع تحصیلی:	کارشناسی ارشد	تاریخ دفاع:	1402/6/26
دانشجو:	صفراوغلی	تحصیلی:	الملل	تحصیلی:	ارشد		
نام استاد راهنما	دکتر سید سعید میر ترابی حسینی	نام استاد مشاور	دکتر نیما رضایی	نام استاد/استاد داور	دکتر محمد بابایی		
عنوان پایان نامه / ساله:	مداخلات خارجی و تغییرات در نظام سیاسی افغانستان از سال 1991-2021.						
بیان مسئله:	<p>مداخله قدرت های بزرگ در امور داخلی دیگر کشور ها و مناطق را می توان به دوره های مختلفی تقسیم بندی نمود: «دوره استعمار»، «دوره جنگ سرد» و «دوره مداخلات بین المللی» در هر کدام از این دوره ها امنیت انسانی معنا و مفهومی متفاوت دارد و به شکل متفاوتی تحت تاثیر مداخله قرار می گیرد.</p> <p>دوره استعمار اوج مداخله استعماری در امور داخلی و مناطق کشورهای دیگر بود که از قرن پانزدهم شروع می شود تا پایان جنگ جهانی دوم ادامه داشت جنگ جهانی اول، جنگ استعمارگران بر سر مستعمرات بود. دوره دوم، مداخله به دوره پس از جنگ جهانی دوم بر می گردد که در این دوره سازمان ملل بر پایه اصل برابری دولت ها شکل گرفت استعمار زدایی آغاز شد و ملت های تحت استعمار یکی پس از دیگری به استقلال رسیدند.</p> <p>با پایان جنگ سرد و فروپاشی نظام دو قطبی مرحله سوم مداخله در امور داخلی کشور ها آغاز شد؛ که با دوره های قبل تفاوت اساسی داشت به رغم تداوم برخی مداخلات یک جانبه ایالات متحده در امور داخلی کشورهای دیگر در دو دهه گذشته بیشتر مداخلات توسط سازمان ملل و نهاد های زیر مجموعه آن صورت گرفته است این مداخلات به مداخله بشردوستانه معروف اند. گرچند در ظاهر این اقدامات و رفتارهای سیاسی تحت عنوان مداخله یاد نمی شود و بیشتر بنام کمک های بشردوستانه مسمی است، اما محتوای آن چیزی فراتر از کمک و امداد رسانی است. متأسفانه افغانستان در هر سه دوره مذکور مورد تهاجم قدرت های بزرگ قرار گرفته است: دوره اول بریتانیایی ها به افغانستان هجوم آوردند، دوره دوم شوروی ها حمله کردند و در دوره سوم ایالات متحده و همکاران بین المللی آن به بهانه تروریسم به افغانستان حمله کرده اند.</p> <p>مداخلات خارجی و تغییر در نظام سیاسی:</p> <p>*دور اول تغییرات، پس از سقوط حکومت داکتر نجیب الله، در سال 1992 مجاهدین بدون درگیری کابل را تصرف می کنند و قدرت را بدست می آورند، اما مجاهدین در طول چهار سالی که حکومت کردند دست آورد</p>						

<p>های شان صرفاً گسترش دامنه جنگ داخلی در کشور بوده برای کسب قدرت و حفظ منافع پاکستان و آمریکا، دست به هرکاری می‌زنند تا قدرت را از آن خود نمایند.</p> <p>* دور دوم تغییرات، سقوط مجاهدین و روی کار آمدن حکومت گروه طالبان در سال 1996، طالبان نیز به مدت پنج سال حکومت امارت اسلامی را در افغانستان ایجاد کردند و در سال 2001 پس از حادثه یازده سپتامبر، حمله ایالات متحده و متحدان بین‌المللی آن موجب سقوط حکومت طالبان شد.</p> <p>* دور سوم تغییرات، پس سقوط طالبان در سال 2001 توسط نیروهای بین‌المللی و با همکاری ائتلاف شمال حکومت امارت اسلامی طالبان از بین رفت. پس از آن در افغانستان توسط آمریکا در نشست بن حکومت موقت، دموکراسی ریاستی به وجود آمد و در سال 2004 آقای حامد کرزی دوباره براساس انتخابات به عنوان رئیس‌جمهور کشور انتخاب شد.</p> <p>* در نهایت طالبان در سال 2006 دوباره ظهور کرده حملات خود را بر علیه دولت مرکزی افغانستان و نیروهای بین‌المللی آغاز کردند، اما در سال 2019 مذاکرت میان گروه طالبان و ایالات متحده در دوحه آغاز شد که نتیجه آن باعث خروج نیروهای بین‌المللی از افغانستان، سقوط حکومت اشرف غنی در 2021 و روی کار آمدن دوباره حکومت امارت اسلامی طالبان شد.</p>	
<p>این پژوهش از نوع تحلیلی - توصیفی می‌باشد.</p> <p>ابزار و روش گردآوری داده‌ها: داده‌های این پژوهش از منابع کتابخانه‌ای، مقالات و سایت‌های علمی اینترنتی جمع‌آوری شده است.</p>	<p>روش پژوهش:</p>
<p>پرسش اصلی: مداخلات خارجی چگونه سبب بروز تغییرات در نظام سیاسی افغانستان در سال 1991-2021 ایجاد کرده است؟</p> <p>پرسش‌های فرعی: 1. وضعیت فروماندگی دولت، چه پیامدهای داخلی و منطقه‌ای در پی دارد؟</p> <p>2. چه ارتباطی بین فروماندگی دولت و مداخله خارجی در افغانستان وجود دارد؟</p> <p>3. گروه بندی قومی در افغانستان چه ارتباطی با فروماندگی دولت و مداخله خارجی پیدا می‌کند؟</p> <p>فرضیه پژوهش:</p> <p>فرضیه این است که مداخلات خارجی از طریق استمرار بخشیدن به وضعیت فروماندگی دولت در افغانستان، تغییرات مکرر در نظام سیاسی این کشور را در سال‌های 1991 - 2021 در پی داشته است.</p>	<p>سئوال و فرضیه تحقیق:</p>
<p>در این پژوهش با انجام پایان‌نامه ارشد یکی از روندها و مهارت‌های پژوهش استفاده شده عبارت‌اند از: انتخاب موضوع، بیان مسئله، ضرورت و اهمیت پژوهش، مبانی نظری و پیشینه پژوهش، اهداف پژوهش، پرسش‌های پژوهش، فرضیه پژوهش، روش‌شناسی پژوهش و ساختار تحقیق انجام شده است.</p>	<p>روند پژوهش:</p>
<p>افغانستان از جمله یکی از کشورهایی است که از لحاظ تنوع قومی و زبانی زیادی برخوردار است. اما از همین موارد بالا سیاسیون و کشورهای خارجی، با ایجاد اختلافات میان قومی و زبانی در این کشور یک نوع تعصب کورکورانه‌ای را در بین مردم پدید آورده است.</p>	<p>مهمترین یافته‌ها:</p>

اختلافات میان مردم کشور و دامن زدن به تعصبات قومی توسط احزاب سیاسی موجب ایجاد شکاف های عمیق در بین اقوام کشور شده، فرصت مداخلات کشورهای خارجی و قدرت های بزرگ را در امور داخلی این کشور ایجاد کرده است. استمرار مداخلات خارجی به ویژه در سه دهه اخیر در افغانستان، باعث ایجاد حکومت های ضعیف، فرومانده و ناکام را در پی داشته است، همین حکومت های فرومانده و اختلافات قومی زمینه مداخلات را مساعد نموده موجب تغییرات زود هنگام حکومت ها و سقوط نظام ها بدست گروه های مختلف شده است. تغییرات مداوم نظام های سیاسی و تشکیل حکومت های ضعیف باعث فقر، بی سواد، تعصبات قومی و زبانی، افزایش فعالیت گروه های مسلح در افغانستان شده است.

مداخله در امور داخلی کشور ها بر اساس مصوبات شورای امنیت به نقض صلح و امنیت بین المللی معطوف است. بر اساس منشور سازمان ملل متحد حفظ صلح و امنیت بین المللی بر عهده شورای امنیت است. در مواردی که اعضای شورای امنیت تهدید و نقض صلح و امنیت بین المللی را احراز کنند می توانند برای جلوگیری از آن مداخله نمایند. بررسی عملکرد مصوبات شورا و مداخله سازمان ملل متحد در مناطق مختلف جهان نشان دهنده این واقعیت است که در نیمه دوم قرن بیستم نیز اغلب تهدید های شکل گرفته علیه صلح و امنیت بین المللی نظامی و اقدامات سخت افزاری بوده است.

اما مداخلات در جهان صرفا به مداخلات سازمان ملل محدود نیست مداخله قدرت های بزرگ در امور داخلی کشور های دیگر بسیار قدیمی و پر دامنه است استعمار، نمونه بارز و تاریخی مداخله در امور داخلی دیگر کشور ها است که به دست قدرت های بزرگ به بهانه های گوناگون با اهداف متفاوت انجام می شد.

در اینجا نگاهی به انواع مداخلات و فرایندهای آن می تواند به درک بهتر موضوع کمک کند. در طول سال های 1991-2021 چندین رویداد و عوامل مختلف موجب تغییرات بزرگ و اساسی در نظام سیاسی افغانستان شده است. برخی از این عوامل عبارت اند از:

- * سقوط حکومت دموکراتیک افغانستان (1992): پس از پایان جنگ داخلی در افغانستان و جنگ میان نیروهای جبهه تحریر و حکومت نجیب الله، حکومت دموکراتیک افغانستان سقوط کرد.
- * حکومت طالبان (1996-2001): در سال 1996 گروه طالبان بسیاری از مناطق کشور را بدست آورده، حکومت امارت اسلامی را بر پا نمودند.
- * نبرد با سازمان القاعده (2001): حمله آمریکا به افغانستان پس از حادثه 11 سپتامبر.
- * تشکیل حکومت موقت افغانستان (2002): پس از سقوط طالبان، حکومت موقت در افغانستان ایجاد شد.
- * آغاز دوباره گفت وگوهای صلح در سال 2019: آغاز مذاکرات در دوحه میان آمریکا و طالبان بدون گفت وگو با حکومت افغانستان صورت گرفت، این مذاکرات با امضای یک توافقنامه میان گروه طالبان و آمریکایی ها در دوحه به پایان رسید، در نهایت 15 آگوست سال 2021 موجب سقوط حکومت ج. ا افغانستان و آمدن دوباره طالبان در قدرت شد.

تائید استاد راهنما

